

[CONSTANTIJN HUYGENS] (ASSENEDE)
AAN UTRICIA OGLE [DEN HAAG]
6 JULI 1643
3302

Vervolg op Huygens' brief van 19 juni 1643 (3279).

Samenvatting: Huygens stuurt Utricia, zoals beloofd, nu hij wat tijd heeft, een aantal klavierbewerkingen van stukken die zij eerder gezongen heeft. De stukken kunnen afwijken van de versie waarin zij ze eertijds heeft leren kennen.

Bijlage: klaviercomposities (Huygens).

Over een antwoord van Utricia is niets bekend.

Primaire bron: Den Haag, Kon. Bibl, Hs. KA XLVIII, fol. 51r: ontwerp (autograaf).

Vroegere uitgaven: Worp 1897, p. 131: onvolledig (<My deare ... royall hands.>, <If I did ... which is falshood.>, <Your most humble ... unskillfull master.>).

— Worp 3, nr. 3302, pp. 401-402: volledig.

Glossarium: to compose (componeren); lesson (muziekstuk); musical (muzikaal); musicke (muziek); note (noot); to play (spelen); to sing (zingen); song (lied).

Transcriptie

To Madam Ogle.

Assenede, 6 Julii 43.

My deare and most worthie scholler,

This being the first settled place where I could have my musical bagage at hand, and some leasure to performe what I promised you so long agoe, I fell to the worke you see with all possible speed, some of it requiring but a copie, some new composing, of what I thought fittest for your faire and royall hands. You could give me leave to call them so if you did but remember the proverbe by which kings are said to have long hands, but knowing they are royall in a higher degree by their owne worth, I will not so much as crave your pardon for speaking truth.

If I did intreate you to studie these lessons, it were a most senselesse forgetfulnesse of your noble skill. I have heard you sing them before any other could have overseene them. My assured hopes are to heare you play them so too, and to stand myselfe ashamed, for seeing my scholler so farre beyond the reach of her poore master. At our first meeting I will stand to the tryall, and helpe you soundlie, if not to laugh out, at least to sing out those unharmonious soules who, unworthie of your anger, even by hating musicke shew they love naturally its contrarie, which is falshood.

I will never venture againe to entertaine your patience in this forayne language, till I may be sure you have understood some lines of my letter. Neither do I much care for the rest if onely I can make you understand and beleve the last of all, and by it, that I am,

my deare and most royall scholler,

your most humble and obedient servant and unskillfull master.

Postdatum. You will find something altered in these songs, of what I taught you before. But these are the true notes, falsified by my owne faulte and lenghte of time. It cometh to passe here as with men that used to lye. They will speake an untruth so often that at last they will beleve and swear themselfe it is a truth.

Vertaling

Aan mejuffrouw Ogle.

Assenede, 6 juli 1643.

Mijn dierbare en waarde leerling,

Aangezien dit de eerste plaats is waar ik mijn muziekspullen bij de hand kon hebben en ook wat tijd vrij had om te doen wat ik u al zo lang geleden heb beloofd, heb ik met alle mogelijke spoed het werk aangevat, dat u nu voor u ziet. Een gedeelte hoefde alleen maar te worden overgeschreven, een ander deel vereiste nieuw componeerwerk, van wat ik het geschiktste vond voor uw schone en koninklijke handen. U kunt mij best toestaan ze zo te noemen, als u zich het gezegde in herinnering roept dat koningen naar men zegt lange handen hebben; maar, omdat ik weet dat ze in sterkere mate koninklijk zijn door hun eigen waarde, zal ik u zelfs geen vergeving vragen voor het spreken van de waarheid.

Als ik u ooit vroeg deze muziekstukken in te studeren, dan was dat omdat ik mij op een onbezonnen moment even geen rekenschap gaf van uw vaardigheden. Ik heb u deze stukken eerder horen zingen dan iemand anders ze zou hebben kunnen doornemen. Het is mijn vaste hoop ze ook zo door u te horen spelen en dan zelf beschaamd te staan om te zien dat mijn ijverige leerling al zover voorbij het niveau van haar arme leermeester is gekomen. Wanneer wij elkaar weer ontmoeten, ben ik tot deze krachtmeting bereid en zal u ten zeerste helpen, zo niet bij het lachen om, dan toch bij het voorzingen van deze onmuzikale schepsels, die, uw toorn onwaardig, juist door de muziek te haten tonen dat ze het tegendeel beminnen, namelijk onwaarheid.

Ik zal het nimmermeer opnieuw wagen om uw geduld op de proef te stellen in deze vreemde taal, totdat ik er zeker van ben dat u sommige regels van mijn brief hebt begrepen. De rest kan mij niet zo veel schelen, als ik u maar met de laatste regel ervan duidelijk kan maken, en u kan laten geloven dat ik ben,

mijn dierbare en koninklijke leerling,

uw nederige en toegewijde dienaar en onkundige leermeester
[Constantijn Huygens].

Postscriptum. U zult enige zaken in deze liederen veranderd vinden, vergeleken met wat ik u eerder heb onderwezen. Maar dit zijn de ware noten, vervormd door mijn eigen toedoen en door de tijdsduur. Het gaat hier zoals met mensen die gewend zijn om te liegen; zij spreken de onwaarheid zo dikwijls dat ze tenslotte geloven en zweren dat het een waarheid is.
